

1

Bu parçada kâinat, anlam bakımından neye benzetilerek ele alınır?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 1

Kâinat, mânâ taşıyan sayısız yazılı
metinler ve yapılmış eserler gibi
görülür; yani hem okunacak hem de
sanat sahibi bir kudreti gösterecek bir
bütün olarak ele alınır.

2

Bu benzetmede yazma ve yapma işleri hangi iki ilahî tasarrufa bağlanır?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 2

Yazılma tarafı ölçü ve takdire,
yapılma tarafı ise kudret ve icada
bağlanır.

3

Varlıkların bu şekilde anlamlı eserler sayılması, Allah'ın hangi yönlerine delil olur?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 3

Allah'ın varlığının zorunlu oluşuna
ve birliğine delil olur.

4

Metinde fiillerle isimler arasında
nasıl bir ilişki kurulmaktadır?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 4

Görülen ilahî işler, onları yapan faaliyeti; bu faaliyetler de o işlerin kaynağı olan güzel isimleri gösterir.

5

Güzel isimlerle yüce sıfatlar
arasında nasıl bir bağlantı
kuruluyor?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 5

İsimlerin tecellileri, daha derindeki yüce sıfatların varlığına ve etkisine işaret eden bir kaynak gibi sunuluyor.

6

Yedi kutsî sıfatın ötesinde hangi hakikate ulaşılır?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 6

Bu sıfatların dayandığı ezelî ve ebedî, yüce bir Zâtın varlığına ulaşılır.

7

Metne göre kâinattaki işaret ve şahitlik neden “hadsiz” diye nitelenmiştir?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 7

Çünkü hem varlıkların sayısı
çoktur hem de her biri birçok
yönden aynı hakikati
göstermektedir.

8

Parçada yalnız varlığın bulunması değil, varlıklardaki hangi nitelikler de delil olarak sunulur?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 8

Güzellik, değer ve olgunluk gibi üstün nitelikler de delil olarak sunulur.

9

Varlıklardaki güzellik ve kemal
 nce hangi mertebelere, sonra en
sonunda neye işaret eder?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 9

Önce ilahî fiillere, sonra isimlere,
sonra sıfatlara ve ilahî şe'nlere;
nihayet en sonunda Allah'ın
mukaddes cemal ve kemaline
isaret eder.

10

Bu pasajın ana fikrini kısa şekilde
nasıl ifade edersin?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 10

Bütün kâinat, hem yapısı hem de içindeki güzelliklerle Allah'ın varlığına, birliğine, isimlerine, sıfatlarına ve sonsuz kemaline acıkça delalet eder.

11

Metinde kâinatın “okunabilir” ve
“inşa edilmiş” bir düzen olarak
sunulmasının amacı nedir?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 11

Amaç, varlıkların rastgele değil; hikmetli, kasıtlı ve sahibini tanıtan eserler olduğunu göstermektir.

12

Parçada “kaderin kalemi” ve
“kudretin çekici” şeklindeki ifade
tarzı neyi anlatır?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 12

Biri ölçülü yazılışı, diğeri ise sanatlı yapılışı anlatır; yani varlıkların hem planlı hem de fiilen meydana getirilmiş olduğunu bildirir.

13

Bu anlatım, kâinatta tesadüfe yer bırakır mı? Neye dayanarak böyle söylersin?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 13

Bırakmaz; çünkü her şey anlamlı eser, düzenli yapı ve ilahî fiillerin sonucu olarak sunulmaktadır.

14

İlahî fiillerin “Rabbanî” ve
“Rahmanî” diye anılması neyi
hissettirir?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 14

Bu işler hem terbiye edici ve idare edici, hem de merhamet ve ihsan taşıyan işlerdir.

15

“Binbir isim” vurgusu, metnin delil yapısına nasıl katkı sağlar?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 15

Varlıklarda tek bir yönden değil,
pek çok isim ve tecelli yönünden
ilahî hakikatin görüldüğünü
gösterir.

16

Sıfatların “muhit” olarak
nitelenmesi ne anlama gelir?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 16

Bu sıfatların etkisinin sınırlı değil,
her şeyi kuşatacak genişlikte
olduğunu anlatır.

17

Metinde ezelî ve ebedî olan Zât ile varlıklardaki geçici güzellikler arasında nasıl bir bağ kurulur?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 17

Geçici varlıklardaki güzelliklerin,
kalıcı ve mutlak bir kaynaktan
geldiği belirtilir.

18

Parçada hüsn, cemal, kıymet ve kemal niçin önemli deliller olarak görülür?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 18

Çünkü bunlar kör veya şuursuz sebeplerle açıklanamayacak kadar anlamlı ve yerli yerindedir; bu yüzden ilahî mükemmelliği vansıtırlar.

19

Metne göre bütün bu deliller yalnız Allah'ın varlığını mı gösterir, yoksa başka bir hakikatı de bildirir mi?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 19

Sadece varlığını değil, aynı zamanda birliğini de bildirir.

20

Bu parçadan çıkarılabilecek temel sonuç nedir?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 20

Kâinattaki her varlık ve her
güzellik, Allah'ın eserini, isimlerini,
sıfatlarını ve zatî kemalini tanıtan
birer ayet gibidir.

21

Bu pasajda varlıkların çokluğu,
ilahî hakikati gizleyen bir durum
olarak mı yoksa gösteren bir
durum olarak mı sunulur?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 21

Gösteren bir durum olarak
sunulur; çokluk, delillerin
artmasına vesile olur.

22

Metinde her bir varlığın “birçok yönden” şahitlik ettiği söylenirken ne kastedilir?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 22

Tek bir nesne bile yapısı, düzeni, faydası, güzelliği ve anlamı gibi farklı yönleriyle Allah'ı tanıtır.

23

İlahî fiillerin isimlerin “menşe’i”
olması nasıl anlaşılmalıdır?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 23

Görülen işler, o işleri yapan isimlerin dışa yansıyan sonuçlarıdır; yani fiiller isimleri tanımaya bir kapı olur.

24

Güzel isimlerin yüce sıfatlara bağlanması, düşünce akışında nasıl bir yükseliş sağlar?

lisans ayetul-kubra-p70-dogrudan-marifet-19-mertebe-1-
hakikat-kaidenin-kainata-tatbikifiller-esma-sifat-ve-zat-i-

Cevap 24

Görünen etkilerden daha derin hakikatlere geçiş sağlar; eserden fiile, fiilden isme, isimden sığata doğru bir tefekkür yolu açar.